

MARIN GHERASIM (1937–2017)

Marin Gherasim (1937–2017)

(Zusammenfassung)*

Marin Gherasim war ein bekannter, in der Bukowina geborener Maler, Bildhauer, Essayist, Kunsthistoriker, Universitätsprofessor, Künstler und Intellektueller. Seine Bilder stellte er allein oder mit anderen Malern im Land und im Ausland aus. Er war mit zahlreichen Preisen ausgezeichnet, war Mitglied des Vereins der Bildenden Künstler aus Rumänien (1966) und der Gesellschaft für Rumänische Kultur und Literatur in der Bukowina (seit 1990). Es wurde ihm den Orden „Stern von Rumänien“ zweimal verliehen: (2000, Ordensklasse: Offizier und 2008, Ordensklasse: Kommandeur).

Schlüsselwörter- und ausdrücke: Marin Gherasim, Bukowina, Maler, Bildhauer, Essayist, Historiker, Universitätsprofessor, Ausstellungen, Preise, Auszeichnungen.

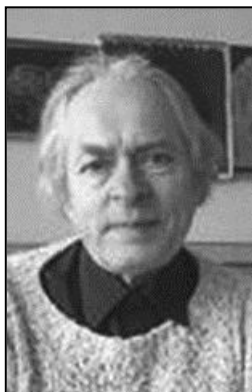
Motto: „În anii când la noi se distrugau biserici, până în 1989, eu le construim simbolic în picturile mele. Tema construcției și deconstrucției, a reconstrucției, a devenit cu timpul tema centrală a picturii mele. În multe dintre imaginile mele recente coexistă emblema, efigia, arheul constructiv al Absidei și agresiunea asupra ei. Geometria și energia gestului alert, legea și accidentul, aspirația spre permanent, spre durabil și lucrarea timpului cu urmele ce le lasă în toate, raționalitatea și calmul edificării (lumea este bine zidită!), entropia universală (ca și violențele istoriei), sunt temele mele de meditație de multă vreme. Pictura este un gest de mărturisire”. (M. Gherasim).

La începutul ultimei primăveri (27 martie 2017), la București, a încetat din viață pictorul, sculptorul, eseistul, istoricul de artă și profesorul universitar Marin Gherasim, artist și intelectual de seamă al țării și al Bucovinei.

S-a născut la Rădăuți, la 16 decembrie, 1937, în familia preotului cărturar Orest Gherasim (1908–1971), paroh la Biserica „Sf. Nicolae”, considerată printre cele mai vechi din Moldova istorică. Unchiul său, Vasile Gherasim (1893–1933), a fost profesor de istoria filosofiei la Universitatea Cernăuți, poet și istoric literar. Frații Gherasim erau descendenții unei lungi serii de generații de țărani gospodari din Marginea, jud. Suceava.

* Traducere: Ștefănița-Mihaela Ungureanu.

Analele Bucovinei, XXIV, 2 (49), p. – , Rădăuți – București, 2017

Urmează cursurile secundare în localitatea natală (Școala Medie Nr.1, fostul Liceu „E. Hurmuzachi”, 1951–1954), unde are șansa de a beneficia de serviciile unui corp didactic de certă valoare intelectuală și morală. A absolvit Institutul de Arte Plastice „N. Grigorescu” din București (1962, clasa prof. Octavian Angheluță), iar în perioada studiilor universitare a frecventat atelierul pictorului Catul Bogdan.

Asistent (1963–1983), apoi profesor (din 1990) la Universitatea de Arte din București. Cercetător la Institutul de Istorie a Artelor al Academiei Române (1984–1990).

Are parte de un debut artistic remarcat și apreciat (București, 1963). Expoziții personale de pictură în țară (București, Timișoara, Cluj-Napoca, Bacău, Bistrița, Arad, Galați, Rădăuți) și în străinătate (Viena, Londra, Lisabona, New-York). Expoziții de grup la București, Praga, Stuttgart, Torino, Londra, Toulon, Veneția, Roma, Haga, Salonic, Szczecin, Cagnes-sur-Mer).

În anul 1981, la București, împreună cu Horia Bernea, Florin Ciubotaru, Sorin Dumitrescu, Horea Mihai, Vasile Gorduz, Napoleon Tiron, Bata Marianov, Doru Covrig, fondează „Gruparea 9+1”, alături de care va participa la manifestări specifice comune.

Participant la numeroase expoziții tematice organizate în România și în străinătate („Arta și orașul”, „Permanențe ale artei românești”, „Expresionismul ca atitudine”, „Artă și energie”, „Scrierea”, „Geometrie și sensibilitate”, „Locul, fapta și metafora”, „Vatra”, „Filocalia”, „Orient-Occident”, „Studiu”, „Arta românească contemporană”, „Starea crucii”, „Arta din Est”, „Bizanț după Bizanț”, „Sacrul în artă”, „Arta concretă”, „Secretul măștrilor”). Ca sculptor, a realizat monumentul de for public „Timp”, din Constanța (1972).

Premiul Uniunii Artiștilor Plastici (1977, 2002), Premiul „I. Andreescu” al Academiei Române (1986), premiul revistei „Arta” (1986), Marele premiu al Primăriei Capitalei la Salonul de Pictură și Sculptură al municipiului București (1995), Premiul pentru pictură la Salonul Municipal București (2001), Marele premiu la Bienala Internațională de Artă de la Arad (2007), Premiul „Caravaggio”

(Roma, 1981), Marele Premiu la Trienala de la Sofia (1988), Marele Premiu al Ministerului Culturii din Republica Moldova (1993 și 2005), Premiul Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova (2010). Medalia de argint pentru pictură la salonul de la Grand Palais, Paris, 2006.

Însuși artistul consideră că opera sa cuprinde ciclurile *Accente expresioniste* (1964–1967), *Tendențe suprarealiste* (1967–1969), *Proteic* (1969–1970), *Urban* (1971–1973), *Drumul, Porțile, Absidele, Memoria absidei, Reconstrucția absidei* (1973–2006). Creația sa în pictură este prezentată în lucrările: Mihai Ispir, *Album Marin Gherasim*, București, Editura Meridiane, 1989; *Marin Gherasim*, București, Editura Institutului Cultural Român, 2007 (album de autor) și în cataloagele expozițiilor la care a participat.

A scris și tipărit cărțile: *A patra dimensiune*, Pitești, 2006; *Marin Gherasim. Album de autor*, București, 2007; *Marin Gherasim – Pictură*, Bacău, 2009; *Geometria magmei: jurnal de pictor*, Pitești, 2012; *Marin Gherasim – Zidirea*, București, 2013; *Grafica românească 2014 (Catalog)*, București, 2014 (coautor).

Membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România (din 1966; în ultima perioadă a vieții sale, președinte de onoare) și al Societății pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina (din 1990). Decorat cu Ordinul „Steaua României”, în grad de ofițer (2000) și în grad de mare comandor (2008).

Modest, fără ifose și fără emfaza la care, poate, l-ar fi îndreptățit opera, Marin Gherasim nu a uitat niciodată Bucovina, de care se simțea legat organic și care i-a marcat toată existența. A ajutat pe cei tineri, a răspuns oricărei chemări a oamenilor acestor locuri, a promovat valorile acestui pământ, a împărtășit durerea rapturilor sovietice din 1940 și 1944.

Pe lângă opera sa artistică de mare valoare și lucrările scrise, care dovedesc un destin de excepție, o conștiință civică și un spirit critic exemplare, Marin Gherasim ne lasă și amintirea unui om cumsecade, cu o gândire profundă, binevoitor, cumpătat.

Dumnezeu să-l odihnească în lumea dreptilor!

Mircea Irimescu